

Ordet; om ham flokker man sig, og om hans Mening samler man sig tilfids. Det troer jeg meget let vil kunne blive. Tilfældet i en Forsamling, som man skal erindre ikke er saa stor som denne, men som kun behøver at bestaa af 9 Medlemmer, og som i det Høieste kun kan bestaa af 13. Vil man end vedtage § 3, saa troer jeg, at man ubetinget bør forkaste § 4. Jeg anseer denne Paragraph for at ville være et Grundstød til Høiesterets Anseelse, forudsat ellers, at Høiesteret vil neblade sig til at optage i sin Forretningsorden en saadan Bestemmelse som den, der staaer i § 4 — det veed jeg ikke, om Høiesteret vil; det kan jo være, at den ikke vil det, men saa er det ikke Rigsdagens Skyld, saafremt § 4 antages. Derfor nu dette Forslag antages, saaledes som det foreligger her idag, have vi saa vedtaget det samme Forslag, som her kom ind i Thinget? Paa ingen Maade; vi have vedtaget noget ganske Andet, og vi have vedtaget det, som vi engang eenstemmigt have forkastet. Dette troer jeg virkelig ikke er den Maade, hvorpaa man skal fremme Reformer i Retspleien; jeg troer ikke, at det er derved, at man gavner enten sin Anseelse eller Retsbevidstheden og Retsstikkerheden i Landet.

Ordføreren (H. Hage): Det maa jo have staaet den ærede sidste Taler klart, at han ved at sætte blot et af sine Vædringsforslag igjennem styrter nærværende Lov. Jeg maatte altsaa antage, at han havde meget vægtige Grunde for de Vædringsforslag, han har stillet, men jeg maa tilstaae, at efter den Begrundelse, vi nys hørte, saa forstaaer jeg ikke, hvortil han søger Forffjellen mellem Loven, som den foreligger, og det Lovforslag, vi alt engang have vedtaget. Jeg bliver derfor nødt til med nogle Ord nærmere at vise, hvad der laa i det oprindelige Forslag. Vi havde her vedtaget, at fra 1ste October d. N. skulde Høiesteretsdommene ledsages af de Grunde, hvorpaa Dommene støtte sig, eller ogsaa skulde Boteringen være offentlig. Der var altsaa stillet 2de Alternativer: enten skriftlig eller mundtlig Meddelelse af Grundene, efter den forudgaaede Botering. Under Sagens Behandling her reisste det ærede Medlem for Fre-

deriksborg Amts 3die Valgtreds (D. Müller) det Spørgsmaal, om man ikke med Hensyn til det sidste Alternativ maatte antage, at en hemselig Raadslagning kunde gaae forud; jeg erklærede da udtrykkelig under 3die Behandling, at jeg ansaae det som en Selsfølge. Den ærede Rigsdagsmand, der har stillet Forslagene, stemte dengang for Loven, men nu finder han uoverstigelige Vanskeligheder netop i dette Punkt; jeg maa derfor tilstaae, at jeg ikke kan finde Samklang mellem hans Botering sidste Gang og hans Optræden her idag. Forud for den skriftlige Begrundelse af Dommen gaaer jo en hemmelig Raadslagning, saa at jeg ikke kan see Andet, end at den ærede Rigsdagsmand nu med overordentlig Iver bekæmper netop det, der vilde være gjældende, derfor Loven var vedtagen i dens oprindelige Skikkelse. Under Forhandlingen samles Dommerne, ikke, saaledes som den ærede Rigsdagsmand antager, som private Venner, men som Dommer mod Dommer, og efterat den er endt, træde Rettens Medlemmer frem med Begrundelsen af Dommen; det Princip, som følges ved den skriftlige Begrundelse af Dommen, det er netop det, som man her vil gjennemføre ved den offentlige Botering eller den mundtlige Begrundelse af Dommen. Hvad enten man vælger den skriftlige eller mundtlige Begrundelse, vil det være uden væsentlig Forffjel med Hensyn til det, der er Hovedsagen — nemlig at faae Grundene til Dommen at vide. Det forholder sig ingenlunde saaledes, som den ærede Rigsdagsmand meente, at Høiesteret nu absolut skal være samlet, indtil Dommen er endelig vedtaget. I § 12 i Høiesteretsinstruxen af 7de December 1771, hvortil den ærede Taler selv henholdt sig, hedder det nemlig: „Det skal ingenlunde være tilsladt, uden særdeles paakommende vigtige Aarsager eller den høieste og usforbigængelige Nødvendighed, at afbryde Retten, naar Nogle have voteret, og dermed opfættede de øvrige Tilforordnedes Botering til næste Samling. Heri ligger jo altsaa, at en saadan Nødvendighed kan være tilstede, ligesom det ogsaa følger af sig selv, at man ikke kan tvinge Afsejforerne til at votere og begrunde Dommen uden at stilles ad, naar dertil vilde medgaae